

A. Filppu

Eva

Eva

A. Filppu

Eva

Historiallinen romaani

© 2018 A. Filppu / Puustellin tarinat -kirjallisuusseura (Julk.)

Kansikuva: Fileas Fogg

Kustantaja: BoD™ – Books on Demand, Helsinki, Suomi

Valmistaja: Books on Demand GmbH, Norderstedt, Saksa

ISBN: 978-951-568-975-7

I EVA

1.

Talo, jonka portista mies ja nuori tyttö astuivat pihaan, oli vaalea, aivan kuten kuski, joka oli tuonut heidät melkein perille, oli maininnutkin. Kaksikerroksista puutaloa ympäröi huolellisesti hoidettu nurmikkoinen piha omenapuineen. Mies tarttui oven kolkuttimeen ja koputti. Kului vain hetkinen, kun ovelle ilmestyi tyttö, jolla oli herttainen hymy ja ystävälliset silmät.

– Hyvää iltaa. Olen Matias Mattsson Pietarista ja tämä on rouva Lena Johanssonin veljentytär Eva Trönne. Mahdammeko olla Lena Johanssonin luona? Kaunis palvelustyttö pyysi heidät sisään hieman hämmästyneen näköisenä.

Matias ja Eva pysähtyivät eteiseen, josta johtivat portaat yläkertaan ja kaksi ovea alakerran huoneisiin.

Toisesta ovesta tuli nainen, jonka he päättelivät olevan itse talon rouva.

Lena Johansson näytti tyylikkäältä naiselta, jonka olemus oli pitkänhuiskea ja kuningatarmainen kengistä aina korkeaan nutturaan saakka. Jos Lena Johansson olikin hämmästynyt hänen eteiseensä tulla tupsahtaneista matkalaisista, ei hän ainakaan näyttänyt sitä. Kauniisti hymyillen hän ohjasi vieraat ruokasalin kautta saliin ja käski palvelustyttöä tuomaan heille teetä.

Salin seinäpaperit olivat vaaleat, ja niissä oli vaaleanpunaisia ruusuja. Salin kalusto oli valkoinen ja salin matot olivat vaaleat. Vain ikkunaverhot olivat vaaleanvihreät, ja Eva huomasi samaa vihreää tapettien ruusujen lehdissä. Huone oli Evan mielestä jotakin aivan tavattoman kaunista, kuin vasta puhkeava kevät! Hän katseli tutkivasti ympärilleen ja ihasteli sitä, että täällä maan äärissä, erämaassa – sillä melkein korpea se Evasta oli – oli niin rauhallinen ja viihtyisä paikka kuin Lena Johanssonin sali.

Mitään emäntä ja vieraat eivät vielä olleet keskenään puhuneet. Eva ja Matias istuivat sohvalla ja Lena Johansson heitä vastapäätä vaalealla tuolilla, heitä tarkastellen. Eva aisti Matiaan vaivautuneisuuden. Hän itse ei ainakaan myöntänyt olevansa vaivautunut tästä vierailusta, joka silti mitä ilmeisimmin oli yllättänyt Lena Johanssonin. Tämä ei kummastustaan kuitenkaan näyttänyt.

– Tulitte siis sen asian tähden, josta te herra

Mattsson kirjoititte kevättalvella, aloitti Lena Johansson.

– Niin, tarkoitushan oli tulla vasta kuukautta myöhemmin, mutta tämä tuli niin äkkiä... tämä lähtö, takelteli Matias ja salaa Eva puristi miehen kättä. – Olen pahoillani, etten ilmoittanut teille mitään etukäteen, mutta kuten sanottu, tämä tuli äkkiä...

Matias ei näyttänyt pääsevän keskustelussaan lainkaan eteenpäin. Mies oli hyvin hämillään.

– Onneksi huvikausi loppui juuri, niin ettei mitään esteitä ollut, ehti sanomaan Eva, joka halusi vapauttaa huoneen ilmapiirin sangen paikoilleen juuttuneesta tilasta.

Tosiasiassa rahat olivat melkein lopussa, eikä Eva mihinkään seurapiiririentoihin ollut edes osallistunut, sillä isän kuolemasta oli vasta vähän aikaa ja seurapiireihin pääsi oikeastaan vain silloin, jos oli rikas tai kuului merkittävään sukuun. Kouluakaan Eva ei keväällä enää ollut käynyt, koska ei ollut varaa maksaa koulumaksuja.

Näistä kaikista seikoista olivat tietoisia sekä Matias että Eva.

Matias punastui Evan kirikkaalla äänellä lausumia sanoja ja kuiskasi venäjäksi, että tyttö olisi hiljaa ja vaikka laskisi tapetissa olevia ruusuja. Lena Johansson oli tipahtaa tuolilta yllätyksestä joko Evan sanojen tai venäjän kielen takia.

– Niin, Evahan on jo neitoiässä. Tästä on jo kauan kun isäsi – levätköön hän rauhassa – kirjoitti minulle.

Nyt takelteli ja punasteli vuorostaan Lena Johansson. Eva ei tajunnut tätinsä hämmennyksen syytä. Matias puhdisti silmälasejaan niin kuin aina ollessaan hämmentynyt. Evalla oli paha tapa sanoa asioita suoraan, ja viittaus huvikauteen tässä tilanteessa oli Matiaksen mielestä vähintäänkin kyseenalaista, varsinkaan kun mitään seurapiiririentoja Evan elämässä ei ollut. Nyt tietysti Lena Johansson ajattelisi tytöstä vaikka mitä, mietti Matias Mattsson ja katsoi Evaa, jonka jääminen kylään oli nyt tärkeintä.

– Kyllä Eva saa olla täällä niin kauan kuin haluaa ja toimenne Pietarissa vaativat sitä. Olenhan Evan lähin sukulainen, ettekä te pysty huolehtimaan tällä hetkellä Evasta, Lena Johansson puhui rauhallisesti.

Matias nyökytteli ja Eva irvisti, mutta vain mielessään. Voi, kuinka hän vihasi tätä paikkaa jo nyt! Hänestä tahdottiin päästä eroon. Tosin Eva sisimmässään tiesi, ettei Matias olisi halunnut tällaista järjestelyä. Mutta kun oli pakko.

Lena Johansson tarkasteli nuorta miestä, mistä Matias Mattssonin vaivaantuneisuus ei ainakaan vähentynyt. Miehen mieleen juolahti, ettei hän voinut paljastaa rouva Johanssonille, kuinka Eva itse asiassa jo jonkin aikaa oli asunut hänen, poikamiehen luona. Mutta ainoastaan siitä syystä, ettei heillä ollut varaa pitää Evaa loppukeväästä sisäoppilaitoksessa. Jos Eva nyt paljastaisi sen, tytön maine olisi mennyttä.

Matias katsoikin tyttöä melkein pä pelokkaasti,

mutta juuri sillä hetkellä Eva tuijotti tapetteja, ja – totta tosiaan – ehkäpä totteli häntä ja laski tapeteissa olevia ruusuja.

– Niin, nyt kun koulu on loppunut, on vähän vaikeaa. Eva ei voi asua minun luonani ja sitä paitsi joudun matkustamaan paljon, Matias selitti.

Lena Johansson kaatoi teetä ja kehotti vieraitaan ottamaan syötäviä, joita palvelustyttö oli tuonut pöytään.

– Te sitten lähдете takaisin Pietariin. Onneksi meillä on hyvät liikenneyhteydet sinne päin, herra Mattsson.

Ystävälliseltä vaikuttava Lena Johansson joi teetä siroasti teekupeista.

Eva tunsi menettävänsä Matiaksen sanojen vuoksi ruokahalunsa ja olisi sillä hetkellä halunnut kaataa teekupillisensa miehen niskaan!

Koska tietenkin Eva tiesi, miksi he olivat tulleet tähän kyläpahaseen, ja tietysti Eva tiesi etukäteen senkin, että Matias lähtisi ja jättäisi hänet. Mutta hän ei halunnut ajatella sitä. Se teki pahaa ja vei kaiken voiman pois kehosta ja jäsenistä. Eva oli viime päivät muistellut vain Matiaksen kanssa viettämiään hetkiä, eikä miettinyt kylää, jonne hän joutuisi jäämään kuin vankilaan.

Lena Johansson katseli Evaa. Huomatessaan tytön laskevan teekupin pöydälle ja jättävän leivänkin syömättä, kehotti hän tätä tulemaan kanssaan yläkertaan.

- Näytän sinulle huoneesi. Olet varmasti väsynyt.
- Tule sanomaan hyvää yötä, kuiskasi Eva venäjäksi Matiakselle.

Lena Johansson jäi tämän keskinäisen sananvaihdon ulkopuolelle, mistä Eva päätteli, ettei Lena Johansson osannut venäjää. Evan mieleen ei edes juolahtanut, ettei kuiskailu seurassa ollut kohteliasta.

Rappuset natisivat heidän noustessaan yläkertaan. Portaiden yläpäässä oli eteisaula ja siinä kolme ovea, niiden takana kolme huonetta. Yhteen niistä ohjattiin Eva.

Evan mielestä huone oli kaunis. Vaaleasinikukalliset seinäpaperit loivat huoneeseen rauhoittavaa hohdetta. Myös verhot olivat hennon vaaleansiniset, melkein valkoiset. Voi, kunpa hän olisi voinut pitää tästä kauniista huoneesta! Mutta tilanne oli mikä oli. Hän ei varmaankaan koskaan tulisi pitämään tästä kylästä.

Eva huokasi ja laittoi hattunsa pöydälle, josta Lena Johansson kuin huomaamatta sen poimi ja pisti kaappiin.

– Hyvää yötä. Huomenna jaksamme keskustella enemmän, Lena Johansson sanoi ja katsoi sitten kysyvästi Matiasta, joka oli jäänyt seisomaan keskelle Evan huonetta.

– Me puhuisimme vähän aikaa keskenämme, sanoi Eva ja otti kasvoilleen ylhäisimmän ilmeensä.

Oliko totta, että Lena Johansson näytti

kauhistuneelta? Siitä huolimatta tämä lähti huoneesta, mutta jätti oven auki.

– Matias, laita ovi kiinni, pyysi Eva venäjäksi.

– Se ei ole sopivaa, Matias vastasi ja tunsi olonsa levottomaksi.

Kunpa Eva ei pilaisi omia mahdollisuuksiaan.

– No hyvä, siispä jatkamme keskustelua venäjäksi. Matias, älä lähde pois. Tai ota minut ainakin mukaasi!

Äkkiä Eva oli menettänyt hyvin harjoitetun varmuutensa ja tarrautui mieheen kiinni. Matias pyysi tyttöä rauhoittumaan ja painoi Evan rintaansa vasten.

Eva nyyhki.

– En halua jäädä tänne. En.

– Yritä ymmärtää. En voi ottaa sinua mukaan. Äitisi ei huoli sinua, isää sinulla ei ole. Täällä rouva Johanssonin luona sinulla on hyvä olla. Hän on miellyttävä ja ystävällinen. Et voi asua minun kanssani, Matias puhui ja silitti tyttöä.

Eva mietti miehen sanoja. Sanoja, joita ei halunnut päästää ajatuksiinsa. Sanoja, jotka repivät häntä hajalle. Hän oli todella yksin. *Yksin*. Vain tämä ruskeasilmäinen, ujonpuoleinen nuori mies oli Evalle tärkeä, häntä Eva ei tahtonut menettää. Hän puristautui tiukemmin Matiasta vasten.

– Älä lähde. Anna Ivanin hoitaa kaikki!

– Eva, huomenna puhutaan. Et joudu olemaan täällä kuin korkeintaan kesän yli. En voi ottaa sinua nyt vaikka haluaisinkin. Hyvää yötä, Eva-pieni.

Matias irrotti otteensa työstä. Evan käsivarret lopahtivat alas.

– Mene, mene sitten sinne, sinä kavala petturi, ilkeä ihminen!

Tämän viimeisen lauseen Eva melkein huusi ja työnsi miehen huoneesta. Matias oli törmätä Lena Johanssoniin, joka oli ollut oven takana.

Tyttö löi oven perässään kiinni. Sitten huoneessa oli hiljaista.

– Eva on kasvanut melkein yksin, lukuun ottamatta hänen kouluvuositään. Isän kuolema oli kova isku ja rasitus nuorelle tytölle. Eva on melko herkkä, vaikka silloin tällöin määrätietoinen ja kova, Matias puolusteli tyttöä Lena Johanssonille hetken kuluttua salissa.

Rouva Johanssonin oli ymmärrettävä Evan tämäniltainen käytös. Eva oli käyttäytynyt kovin huonosti, se Matiaksenkin oli tunnustettava.

– Tyttö tuntuu olevan aika pakkaus. Mutta hänestä tulee kyllä oikein näppärä pikku neiti, totesi Lena Johansson ja näytti sillä hetkellä kovasti veljeltään Maunolta, Evan isältä.

Muutoin Lena Johansson oli viisaasti hiljaa tytön käytöksestä, mikä helpotti Matiaksen oloa. Tosin sitä Matias Mattsson ei tiennyt, että Lena Johanssonin mielestä Evan käytöksessä oli paljonkin parantamisen varaa.

– Ehkä tyttö oli vain väsynyt kaikesta uudesta, hän silti hyväntahtoisesti ajatteli ja toisaalta ymmärsikin

Evaa. Tyttö oli ollut pitkään ilman kunnollista kasvatusta. Koulussa, jota Eva tämän Matiaksen mukaan oli käynyt, oli varmasti ollut järjestelmällistä ja kova kuri, mutta lopultakin koulu oli vain koulu eikä sitä voinut kaikesta syyttää. Se oli Lena Johanssonin mielipide.

– Te olette ottaneet melkoisen tehtävän, tarkoitan sitä, kuinka olette huolehtinut työstä viime aikoina, takelteli Lena Johansson. Hän oli hyvin epävarma näiden kahden suhteesta.

Matias nyökkäsi.

– Pidän työstä, mutta en voi pitää häntä Pietarissa. Työni on senlaatuista, että täytyy matkustaakin.

– Mitä te sitten teette? Ette kai hoida Maunon omaisuutta, eihän hänelle jäänyt käsittääkseni mitään?

Lena Johansson ei ollut selvillä veljensä viimeisistä sijoituksista tai toimista. Mauno-veli oli aina ollut unelmoija ja seikkailija. Joskus niinä harvoina kertoina, kun Lena Johansson oli nähnyt veljeään, tällä oli ollut aina hyvin suurisuuntaiset suunnitelmat, joista sisar ei tajunnut muuta kuin että ne olivat aina epävarmoja.

Matias Mattsson selitti Lena Johanssonille joitakin sijoituksia ja osakkuuksia, joita Maunolla oli ollut, lähinnä venäläisissä yrityksissä. Eva oli tietysti perinyt isänsä vähät varat, mutta myös valtaiset velat.

– Velkaa on, mutta olen yrittänyt pelastaa

omaisuudesta edes vähän, niin että Eva tulisi toimeen. Mauno Trönne oli myös peluri, te kai tiesitte sen veljestänne? Matias katsoi silmälasiansa ylitse Lena Johanssoniin, joka nyökkäsi.

– Tunsin veljeni hyvin, vaikka viime aikoina emme olleetkaan paljon tekemisissä.

Pelaamisesta Lena Johansson tosiaankin oli tietoinen, vaikkei halunnutkaan ajatella asiaa. Mauno-veli oli aina ollut suruton ja elänyt kuin viimeistä päivää. Tämä seikka ei ollut koskaan ollut järjestelmällisen Lena Johanssonin mieleen.

– Ja mitä Evaan tulee, pidän mielelläni tytön täällä niin pitkään kuin vain on tarpeellista, Lena Johansson sanoi.

Hän ei vain vielä ollut päässyt selvyYTEEN tytöstä. Oliko tämä lopulta kissa vai kala?

Matias Mattsson istui sohvalla hämmentyneenä. Sillä hetkellä hän ei ollut varma siitä, halusiko hän Evan jäävän vai lähtevän mukaansa.

Seuraava Lena Johanssonin kysymys koski venäjän kieltä. Tätä aihetta Matias Mattsson oli pelännyt.

– Kai Eva suomea kuitenkin puhuu?

– Tietysti, totta kai. Me tosin puhumme toisillemme venäjää. Evan isä, siis veljenne, puhui kyllä melkein koko ajan Evalle suomea.

– Melkein koko ajan?

Matias selitti, ettei Mauno Trönne puhunut kovin hyvää venäjää, mutta hän oli sitä mieltä, että Evan piti

oppia sen maan kieltä, jossa asui.

– Hän siis puhui mitä osasi ja loput suomen kieltä. Eva oppi koulussa venäjää lisää. Hän jopa lukee ja kirjoittaa sitä.

Matias oli ylpeä tytön monipuolisesta kielipäästä, osasihan Eva vielä ranskaakin.

Lena Johanssonin seuraava lause kuitenkin hydytti Matiaksen intoa puhua mitään kielistä.

– Tiesin kyllä, että veljeni puhui jonkin verran venäjää. Itse en osaa sitä lainkaan ja vielä *tällaisena aikana*.

Matiaksesta tämä hienovarainen viittaus Suomen suuriruhtinaskunnan ja Suuren Venäjän suhteeseen oli yllättävää Lena Johanssonin taholta.

Nainen kuitenkin jatkoi rauhalliseen tapaansa.

– Veljeni oli hyvissä väleissä lähes kaikkien tunteisiensa venäläisten kanssa, mitä minä en aina tajunnut. Mutta kyllä täällä kylässäkin joutuu tekemisiin venäläisten kanssa. Ei minulla mitään heitä vastaan ole. Olen vain aina ollut hämmästynyt siitä, että Mauno aikoinaan muutti Pietariin ja vielä viihtyikin siellä. Mutta mitä Evaan tulee, voitte olla rauhallinen. Hänestä pidetään hyvää huolta täällä.

Lena Johansson toivoi tosissaan tyttöä isoon ja hiljaiseen taloonsa. Se toisi vaihtelua elämään, joka tuntui Lena Johanssonista toisinaan niin perin ikävältä. Hän oli vastikään täyttänyt viisikymmentä ja joskus ikävä kalvoi häntä, luita myöten. Hän tarjosi vieraalleen lisää teetä ja pikkuleipiä.

Samaan aikaan kun alakerrassa käytiin keskustelua Evasta, yläkerran huoneessa makasi kiukkuinen tyttö lakanoihin kääriytyneenä.

Eva oli tosiaankin kiukkuinen, mutta samaan aikaan pohjattoman surullinen. Hänestä Matias oli yhtäkkiä petturi ja hylkiö: mies tiesi, ettei Eva olisi halunnut jäädä tähän kylään, jossa ei ollut muuta kuin rautatie. Sillä hetkellä Eva oli tuntevinaan syvää ja alkukantaista vihaa miestä kohtaan, mutta samalla hän tiesi Matiaksen olevan paljon enemmän kuin pelkkä isän korvike, ihminen, josta hän piti kaikkein eniten maailmassa. Tosin ei Eva kovin montaa ihmistä tuntenut, eikä hän aina oikein kyennyt pitämään niistäkään harvoista, joita tunsu.

Kuinka Matias siitä huolimatta saattoi? Mies halusi aivan varmasti vain päästä Evasta eroon, ja tällä tavoin se kävi mutkattomasti. Jostain oli ilmestynyt täti, joka ottaisi Evan luokseen. Oli helppo työntää Eva tähän korpeen.

Eva pyöri sängyssään. Hänellä oli hiki, joten hän nousi, meni ikkunan luo ja avasi sen. Kirpeä kevät yö tulvi sisään ja täytti koko huoneen sille ominaisella tuoksullaan. Siihen tuoksuun liittyi koko kevät yön kaipaus.

– Ihmeellistä, ajatteli Eva, miten kaikkialla tässä kylässä tuoksuu tuomi! Jo päivällä hän oli aistinut hennon, mutta samalla voimakkaan tuoksun.

Tuomien kylä. Pietarissa yksittäisiä tuoksuja ei edes haistanut. Eva hytisi ikkunan ääressä, mutta

Historiallinen romaani Kouvolasta

Orpo Eva on kokenut suuren elämänmuutoksen. Isä on kuollut ja elämä Pietarissa on vaihtunut pieneen asemakylään ja sen elämänmenoon. Eva asuu yhdessä lempeän tätinsä kanssa, tutustuu Schwartzin perheeseen ja ystävystyy perheen nuorten Marian ja Christianin kanssa. Eva ikävöi Pietariin ystävänsä Matiaksen luo. Maria rakastuu venäläiseen sotilaaseen. Elämä kuitenkin on arvaamaton ystävyksille. Sen saa kokea Eva ja sen saa kokea Maria...

BODTM
BOOKS on DEMAND

www.bod.fi